

“НАЦИОНАЛНО ПЛАНИРАНЕ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА УТАЙКИ ОТ ПРЕЧИСТВАТЕЛНИ СТАНЦИИ ЗА ОТПАДЪЧНИ ВОДИ (ПСОВ) В БЪЛГАРИЯ” 30-31 ОКТОМВРИ 2013Г.

ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ НА УТАЙКИТЕ ОТ ПСОВ – ДОБРИ ПРАКТИКИ

Българска асоциация
по водите

Д-р инж. Атанас Паскалев
Българска асоциация по водите
Аквапартньор ЕООД

ПСОВ С АНАЕРОБНО ТРЕТИРАНЕ

МЕТОДИ ЗА СТАБИЛИЗИРАНЕ НА УТАЙКИТЕ

Всички данни без тези от ПСОВ София; n=57

3

ОБЕЗВРЕЖДАНЕ НА ГЕНЕРИРАНИТЕ УТАЙКИ

[Брой отговорили ПСОВ; n=58]

4

ВИДОВЕ ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ В %

Данни от всички отговорили ПСОВ; n=58

5

ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ В ЗЕМЕДЕЛИЕТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

Директива
86/278/ЕЕС

Наредба
ПМС № 339,
14.12.2004

на Съвета от 12 юни 1986 г.
за опазване на околната
среда, и по-специално на
почвата, при използване на
утайки от отпадъчни води в
земеделието –
„Директива за утайките от
отпадъчни води”

Наредба за реда и начина за
оползотворяване на утайки
от пречистването на
отпадъчни води чрез
употребата им в
земеделието.

6

ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

С Наредбата се определят:

- ❖ изискванията, на които трябва да отговарят утайките, за да се гарантира, че няма да имат вредно въздействие върху човешкото здраве и околната среда, включително и върху почвата.
- ❖ редът и начинът за оползотворяване на утайките чрез употребата им в земеделието.

ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

Оползотворяването на утайки в земеделието се допуска въз основа на разрешителни, посочени подробно в Наредбата.

Разрешителните за внасяне на утайки в почвата включват:

- × честотата на изследването на почвата за съдържание на тежки метали;
- × количеството утайки, отговарящи на изискванията за пределно допустими концентрации /ПДК/ на тежки метали в утайките, съгласно Приложение 2 от наредбата, изразени в тонове сухо вещество, които могат да се внасят годишно в почвата на единица площ, така, че да не се превишат ПДК на тежки метали в почвата, посочени в наредбата;
- × големината и местоположението на площта, върху която ще се оползотворят утайките, културата и името на собственика.

ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

С Наредбата се определят:

Почвата се изследва по следните показатели: - рН, количество азот,

фосфор и калий – общи и подвижни форми, органично вещество и тежките метали кадмий, мед, никел, олово, цинк, живак, хром и арсен. Изпитването на почвата се извършва задължително преди първоначалното оползотворяване на утайките, а след употребата им на всеки 5 години, ако друго не се предвижда по разрешителното.

Посоченото по-горе разрешително се издава от съответния РИОС, въз основа на данни от документи, удостоверяващи направените изследвания за характеристиката на почвата, предназначена за използване на утайката.

ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

Разрешителни за годността на утайките се издава въз основа на изследвани показатели, посочени в Наредбата, включващи:

- ✗ **химичната характеристика** на утайките – определяне на сухо вещество, органично вещество, рН, общ, амониен и нитратен азот, фосфор и калий – общи и подвижни форми, калций, магнезий, сяра от сулфати и тежките метали кадмий, мед, никел, олово, цинк, живак, хром, арсен.
- ✗ **органични замърсители** – полициклични ароматни въглеводороди /ПАВ/ и полихлорирани бифунили /ПХБ/.
- ✗ **санитарно-микробиологични показатели** – *Escherichia coli*, *Salmonella* spp, *Clostridium perfringens* и жизнеспособни яйца на хелминти.

ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

Някои различия:

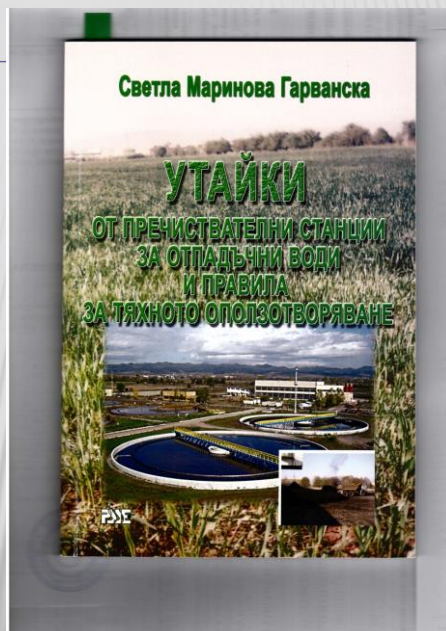
- ❖ Концентрация на мед в утайките 1600 mg/kg с.в.
Словения 300 mg/kg с.в.
- ❖ В Директива 86/278/ЕЕС липсват изисквания относно съдържанието на патогенни микроорганизми и вещества привличащи насекоми и гризачи.

ДИЛЕМИ

Без оценка на здравния и екологичен риск.
(Наредба 40 CFR, част 503 USEPA)

13

БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ ПО ВОДИ

Център за професионално обучение:

- ❖ Базисен курс по утайки;
- ❖ Курс за напреднали.

14

**БЛАГОДАРЯ
ЗА ВНИМАНИЕТО!**